

Список використаних джерел

1. Програма розвитку лідерського потенціалу університетів України. URL: <http://www.britishcouncil.org.ua/programmes/education/ukraine-higher-education-leadership-development-programme>.
2. American Association for the Advancement of Science AAAS, 1998, 2009], [Next Generation Science Standards (NGSS) NRC. BIO 2010: Transforming Undergraduate Education for Future Research Biologists. – Washington, D. C. : National Academies Press, 2013.
3. Congressional Research Service. Science, technology, engineering, and mathematics (STEM) education issues and legislative options. (CRS Publication No. RL33434). Washington, D. C.: Author, 2006. P.1.
4. Lau J. M., Robinson G. L. Effectiveness of a cloning and sequencing exercise on student learning with subsequent publication in the National Center for Biotechnology GenBank/CBE Life Sciences Education. 2009. № 8. P. 326–337.
5. Lederman N. G., Abd-El-Khalick F., Bell R. L. If we want to talk the talk, we must also walk the walk: the nature of science, professional development, and educational reform. In: Rhoton J, Bowers P, editors. Professional Development: Planning and Design. Arlington, V. A. : National Science Teachers Association, 2001.
6. Linn M. C. The knowledge integration perspective on learning and instruction. In: Sawyer R. K., editor. The Cambridge Handbook of the Learning Sciences. New York: Cambridge University Press, 2006. P. 243–264.
7. Lord T., Orkwiszewski T. Moving from didactic to inquiry-based instruction in a science laboratory. Am Biol Teach. 2006. P. 342–345.
8. No Child Left Behind Act of 2001 (NCLB) U.S. Act of Congress [Electron resource]/ URL: <http://www.ed.gov/essa?src=policy>.
9. Rising above the gathering storm : energizing and employing America for a brighter economic future : Committee on Prospering in the Global Economy of the 21st Century : an agenda for American science and technology ; Committee on Science, Engineering, and Public Policy. 2006. [Electron resource]. URL: <http://www.sandia.gov/NINE/documents/RisingAbove.pdf>.
10. Rodriguez-Campos L., Rincones-Gomez R., J. Shen. Secondary principals' educational attainment, experience, and professional development in the USA//International Journal of Leadership in Education. 2005. № 8(4). P. 309–319.
11. Culturally relevant inquiry-based laboratory module implementations in upper-division genetics and cell biology teaching laboratories/D. Siritunga, M. Montero-Rojas, K. Carrero, G. Toro, A. Vèlez, F.A. Carrero-Martinez//CBE Life Sci Educ. 2011. P. 287–297.
12. U. S. Department of Education [Electron resource]. URL: <http://www2.ed.gov/policy/elsec/leg/esea02/index.html>.

Надійшла до редколегії 14.09.2016 р.

УДК 351

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Греба Р. В.,

аспірант кафедри соціальної та гуманітарної політики НАДУ, м. Київ

Розглянуто нормативно-правове забезпечення реформування системи соціальних послуг в Україні. Критичний аналіз нормативно-правової бази предмета дослідження дозволяє виявити два нові для України напрями соціального захисту населення та, відповідно, надання соціальних послуг: соціальний захист учасників антитерористичної операції (АТО) та сімей загиблих під час проведення цієї операції, а також забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, що також постраждали від проведення АТО у місцях їхнього проживання.

Ключові слова: соціальна послуга, соціальний захист, соціальна політика, складні життєві обставини.

© Греба Р. В., 2016

Greba R. V.,

Postgraduate of National Academy for Public Administration Under the President of Ukraine, Kyev

REGULATORY SUPPORT OF SOCIAL SERVICES REFORMING IN UKRAINE

The article deals with the regulatory support of social services reforming in Ukraine.

The critical analysis of the legal framework of the research subject can detect two new for Ukraine directions of social protection and, consequently, the providing of social services. This is the social protection of participants of the antiterrorist operation (ATO), families of those killed during the operation, the rights and freedoms of internally displaced persons and victims of ATO in places of their residence.

Key words: social services, social protection, social policy, difficult life circumstances.

Незважаючи на активне реформування сфери соціального захисту в Україні, потреба у принципових змінах системи соціальних послуг залишається незадоволеною. Вона викликана невідповідністю соціальних послуг новим вимогам та потребам людей. Соціально-економічні зміни, що відбуваються в країні, загострюють або породжують різні соціальні проблеми, наприклад: безпритульність, торгівля людьми, поширення епідемії ВІЛ/СНІД та наркозалежності тощо. Підвищується соціальний ризик для найуразливіших груп людей: інвалідів, дітей, молоді, людей похилого віку, багатодітних сімей. Це обумовлює актуальність проведеного дослідження.

Проблематика реформування системи соціальних послуг привертає увагу таких вітчизняних науковців, як І. Гнибіденко, В. Гошовська, К. Дубич, М. Кравченко, Е. Лібанова, В. Скуратівський, О. Черниш та ін.

Мета статті – дослідити нормативно-правове забезпечення реформування системи соціальних послуг в Україні.

Складний та багатовекторний процес реформування системи соціальних послуг в Україні після здобуття нею незалежності та вибору курсу на побудову ринкових відносин було розпочато з утвердження загальнонаціональної парадигми соціального розвитку держави – визнання честі й гідності людини, її громадянських прав верховною цінністю держави, що було закріплено в її Основному Законі [1].

Наступним кроком процесу реформування стало розроблення відповідної нормативно-правової бази, здатної охопити переважну більшість аспектів регулювання соціальної сфери України і послуг, що можуть та мають надаватися в її межах. Фундаментальним законом щодо регулювання цієї ключової для держави галузі став Закон України “Про соціальні послуги”, положеннями якого були визначені основні організаційні та правові засади надання соціальних послуг особам, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги [2]. Під складними життєвими обставинами, у межах Закону, було запропоновано розуміти “обставини, що об’єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самостійно” [2]. Законом був уведений категорійно-понятійний апарат визначення основних термінів, що застосовуються до сфери соціальних послуг. Зокрема, на рівні закону з’явилися такі терміни:

– суб’єкти, що надають соціальні послуги – підприємства, установи, організації та заклади незалежно від форми власності та господарювання, фізичні особи – підприємці, які відповідають критеріям діяльності суб’єктів, що надають соціальні послуги, а також фізичні особи, які надають соціальні послуги;

– соціальний робітник – особа, яка надає соціальні послуги та має підготовку, що відповідає вимогам і характеру роботи, що виконується;

– соціальна група – група осіб, об’єднаних за спільною соціальною, демографічною або іншою ознакою, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують надання їм однотипних соціальних послуг;

– державний стандарт соціальної послуги – визначені нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади у сфері соціальної політики зміст та обсяг, норми і нормативи, умови та порядок надання соціальної послуги, показники її якості;

– показники якості соціальних послуг – сукупність показників, що використовуються для оцінювання діяльності суб'єктів, які надають соціальні послуги, що ґрунтуються на позитивній результативності соціальних послуг відносно її одержувачів і ступеня задоволення їхньої потреби в цих послугах;

– соціальне замовлення – засіб регулювання діяльності у сфері надання соціальних послуг шляхом залучення на договірній основі суб'єктів господарювання для задоволення потреб у соціальних послугах, визначених місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування [2, ст. 1].

Цим Законом, положення якого базувалися на використанні передових надбань міжнародного досвіду діяльності соціальних служб, сьогодні суттєво розширені можливості забезпечення ефективної державної та громадської підтримки населення шляхом розвитку інфраструктури соціальних послуг, удосконалення механізмів їхнього надання, розширення кола учасників ринку таких послуг, а також створення передумов поліпшення їхньої якості.

У результаті система надання соціальних послуг стала сферою, до якої вкладають значні кошти не лише державні органи, а й різноманітні міжнародні донори. Але відсутність координації та паралельна робота (дублювання повноважень) призводить до появи нормативно-правових документів, що суперечать один одному та сприяють не реформуванню системи, а її деформації. Наприклад, виданню Закону України “Про соціальні послуги” [2] передувало завдання реформування державного управління соціальною сферою. Таке реформування фактично розпочалося з моменту її створення в незалежній Україні, що було визначено в Стратегії подолання бідності, яка була затверджена Указом Президента України ще 15 серпня 2001 р. [11]. У Стратегії було визначено основні напрями реформи, а саме:

– поглиблення адресності державної соціальної допомоги;

– заміна механізму надання окремих пільг населенню на формування загальнонаціональної системи соціальних послуг;

– перехід від бюджетного фінансування відповідних державних установ до програмного фінансування громадських організацій, які надаватимуть такі послуги, на конкурсних засадах;

– здійснення передачі органам місцевого самоврядування повноважень щодо планування, фінансування та організації надання соціальних послуг [11].

Ці стратегічні завдання, які повинні були забезпечити функціонування системи соціальних послуг, дублювалися в усіх наступних стратегічних документах, прийнятих українською владою.

Тим не менш в орієнтації на те що, осіб, які потребують соціальної підтримки та надання адресних соціальних послуг, в Україні досить багато, соціальні послуги стали однією з основних форм державної підтримки соціально незахищених верств населення.

Тому разом із зазначеним Законом з'явилася ціла низка нормативно-правових документів, покликаних регулювати діяльність у цій важливій для розвитку незалежної України сфері, що доповнюють та пояснюють одне одне.

Для того щоб розглянути нормативно-правову базу (комплексний перелік законів та підзаконних актів, а також інших регуляторних документів), скористаймося такими методами наукових досліджень, як синтез та узагальнення. За допомогою їх структуруємо законодавчу базу за видами та напрямками державної соціальної допомоги (табл. 1).

Структура нормативно-правової бази регулювання системи соціальних послуг в Україні

<i>Види та напрями державної соціальної допомоги</i>	<i>Основні нормативно-правові документи, що регулюють відносини в сфері надання та отримання соціальних послуг</i>
Соціальні гарантії пільги та допомоги	Закони України: “Про соціальні послуги”, “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, “Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні”, “Про соціальний захист дітей війни”, “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, “Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, “Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні”, “Про жертви нацистських переслідувань”, “Про державну службу”, “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, “Про пенсійне забезпечення”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні”, “Про зайнятість населення”, “Про донорство крові та її компонентів”, “Про соціальний захист дітей війни”, “Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей”, “Про державну допомогу сім’ям з дітьми”, “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям”, “Про протидію торгівлі людьми”, “Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”. Порядок призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім’ям
Соціальні послуги інвалідам: реабілітація, соціальне забезпечення та утримання	Закони України: “Про реабілітацію інвалідів в Україні”, “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, “Про гуманітарну допомогу”. Постанови Кабінету Міністрів України (КМУ): “Про затвердження порядку надання інвалідам та дітям-інвалідам реабілітаційних послуг”, “Про надання інвалідам та дітям-інвалідам реабілітаційних послуг”, “Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів”
Праця та зайнятість населення	Закони України: “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, “Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв’язку з порушенням строків їх виплати”, “Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)”, “Про зайнятість населення” від 5 липня 2012 р. № 5067-VI, “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”,

	<p>“Про колективні договори і угоди”, “Про соціальний діалог в Україні”, “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності”, “Про організації роботодавців, їх об’єднання, права і гарантії їх діяльності”.</p> <p>Положення про Державну інспекцію України з питань праці, затверджене Указом Президента України від 6 квітня 2011 р. № 386/2011.</p> <p>Постанови КМУ: “Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці” від 11 лютого 2015 р. № 96, “Про затвердження Програми сприяння зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період до 2017 року”</p>
<p>Поселення до будинків-інтернатів системи соціального захисту населення</p>	<p>Закони України: “Про психіатричну допомогу”, “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”.</p> <p>Типове Положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці, затверджене наказом Міністерства праці та соціальної політики України 29 грудня 2001 р. №549</p>
<p>Соціальний захист бездомних громадян</p>	<p>Закон України “Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей” Постанова КМУ “Про затвердження основних напрямів запобігання бездомності до 2017 року” від 13 березня 2013 р. № 162</p>
<p>Забезпечення санаторно-курортним лікуванням пільгових категорій громадян</p>	<p>Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” Постанова КМУ “Деякі питання організації оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи від 27 березня 2013 р. № 261 Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками деяких категорій громадян органами праці та соціального захисту населення, затверджений постановою КМУ від 22 лютого 2006 р. № 187 Порядок виплати грошової компенсації вартості санаторно-курортного лікування деяким категоріям громадян, затверджений постановою КМУ від 17 червня 2004 р. № 785</p>
<p>Житлові субсидії, пільги та компенсації</p>	<p>Постанови КМУ: “Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування” від 6 серпня 2014 р. № 409., “Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування від 6 серпня 2014 р. № 409, “Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у разі надання житлової субсидії” від 27 липня 1998 р. № 1156 (зі змінами і доповненнями), “Про Єдиний державний автоматизований реєстр осіб, які мають право на пільги” від 29 січня 2003 р. № 117, “Про затвердження Порядку надання пільг окремим категоріям громадян з урахуванням середньомісячного сукупного доходу сім’ї” від 4 червня 2015 р. № 389 “Про затвердження Правил користування електричною енергією для населення” від 26 липня 1999 р. № 1357, “Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення” від 21 липня 2005 р. № 630,</p>

	<p>“Про встановлення мінімальних норм забезпечення населення твердим паливом і скрапленням газом та граничних показників їх вартості для надання пільг і житлових субсидій за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам” від 23 квітня 2012 р. № 356, “Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг” від 11 квітня 2012 р. № 295. Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, затверджене постановою КМУ від 21 жовтня 199 р. № 848 (зі змінами і доповненнями). Порядок призначення і надання населенню компенсації додаткових витрат на оплату комунальних послуг в умовах підвищення цін і тарифів на послуги, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 83</p>
<p>Соціальний захист учасників АТО та сімей загиблих</p>	<p>Постанови КМУ: “Про затвердження Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення” від 20 серпня 2014 р. № 413, “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції” від 31 березня 2015 р. № 179, “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції” від 17 червня 2015 р. № 407</p>
<p>Забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб</p>	<p>Закон України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” Постанови КМУ: “Про облік внутрішньо переміщених осіб” від 1 жовтня 2014 р. № 509, “Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг” від 1 жовтня 2014 р. № 505, “Про затвердження Порядку використання коштів, що надійшли від фізичних та юридичних осіб для надання одноразової грошової допомоги постраждалим особам та внутрішньо переміщеним особам” від 1 жовтня 2014 р. № 535, “Деякі питання здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам” від 8 червня 2016 р. № 365, “Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам” від 5 листопада 2014 р. № 637</p>

Критичний аналіз нормативно-правової бази предмета дослідження дозволяє виявити два нові для України напрями соціального захисту населення та, відповідно, надання соціальних послуг. Це соціальний захист учасників так званої “антитерористичної операції”, скороченої в нормах законодавства до абревіатури “АТО”, та сімей загиблих під час проведення цієї операції, а також забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, що також постраждали від проведення АТО в місцях їхнього проживання. Перший із зазначених напрямів регулюється цілою низкою законів та постанов, прийнятих з 2014 р. (з початку проведення військової операції на сході України), серед яких як ключові можна виділити постанови Кабінету Міністрів України: “Про затвердження Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення” від 20 серпня 2014 р. № 413;

“Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції” від 31 березня 2015 року № 179; “Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції” від 17 червня 2015 р. № 407.

Щодо другого нового напрямку, основними документами його безпосереднього регулювання виступають постанови Кабінету Міністрів України: “Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг” від 1 жовтня 2014 р. № 505; “Про затвердження Порядку використання коштів, що надійшли від фізичних та юридичних осіб для надання одноразової грошової допомоги постраждалим особам та внутрішньо переміщеним особам” від 1 жовтня 2014 р. № 535; “Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам” від 5 листопада 2014 р. № 637.

Слід зазначити, що історично Україні була притаманна модель надання соціальних послуг населенню у вигляді забезпечення роботи соціальних служб та центрів, які безпосередньо надавали такі послуги. Із розвитком процесів децентралізації державного управління, зміцненням ролі ринкових інститутів у процесах становлення української держави та, відповідно, домінування ринкових підходів в усіх сферах її суспільно-політичного й економічного буття, пріоритети зсунулися у бік фінансового забезпечення нужденних – тобто надання не стільки безпосередньо послуг, скільки фінансової допомоги для вирівнювання можливостей громадян на вільне отримання таких послуг в умовах ринку.

Ця тенденція суттєво посилилася з розгортанням військової операції в Україні та загостренням збройного конфлікту в її східному регіоні – відбулася переорієнтація виробничого комплексу держави зі зміною пріоритетів із розвитку сільського господарства галузей важкої промисловості до переважної підтримки розвитку галузі оборонної промисловості. Відповідно, зросла питома вага видатків державного бюджету на фінансування цієї галузі на шкоду іншим галузям, таким як освіта, наука, медицина тощо. Відповідно, підвищилися норми допомоги військовослужбовцям та особам, задіяним у проведенні АТО, а також різко зросли можливості отримання ними соціальних послуг на різних рівнях управління. Ці питання наразі вважаються одними з найбільш пріоритетних у державі, що зумовлює актуалізацію проблеми формування та вдосконалення відповідної нормативно-правової бази їхнього регулювання.

У цілому, незважаючи на комплексність проведеної роботи щодо формування нормативно-правової бази реформування системи надання соціальних послуг в Україні, на сьогодні ще не створено такої законодавчої основи, яка б давала змогу в належний спосіб регулювати діяльність соціальних установ та упроваджувати соціальні стандарти, покликані гарантувати високу якість соціального обслуговування.

З метою прискорити розроблення законодавства та з огляду на те, що питання організації діяльності у сфері надання соціальних послуг належать до компетенції не лише Міністерства соціальної політики України [6], а й інших міністерств і відомств, при Мінсоцполітики було утворено міжвідомчу робочу групу з реалізації Закону України “Про соціальні послуги”. До її складу увійшли фахівці центральних органів виконавчої влади, науковці, експерти міжнародних проектів технічної допомоги, керівники низки соціально орієнтованих всеукраїнських організацій та об’єднань. Зусилля робочої групи зосереджувалися на розробленні стандартів якості соціальних послуг для окремих груп населення. Проте діяльність міжвідомчої групи продемонструвала, що лише розроблення стандартів недостатньо. Стало очевидним, що задля досягнення визначеної Урядом стратегічної мети – підвищення якості життя громадян – необхідно мати чітку, прозору, доступну й ефективну систему соціальних послуг як на державному, так і на місцевому

рівні та на рівні соціальних служб. Виникла потреба щодо визначення ключових засад державної політики, спрямованої на створення в Україні принципово нової системи надання соціальних послуг, оскільки чинна система соціального обслуговування громадян неспроможна забезпечити повною мірою реалізацію положень Закону України “Про соціальні послуги”.

Тому Міністерством соціальної політики України за сприяння та активної участі низки міжнародних проектів було розпочате розроблення стратегічного документа – Концепції реформування системи соціальних послуг [7]. Цей документ був створений у тісній співпраці вітчизняними та міжнародними експертами та увібрав у себе найкращий світовий та національний досвід. Він окреслив підходи та стратегічні напрями реформування системи, у ньому описано засади, згідно з якими має діяти вдосконалена система соціальних послуг. Результатом реформування, згідно з цією Концепцією, мало стати упровадження таких механізмів, які здатні забезпечити якість соціальних послуг, гнучкість у виборі видів та форм їхнього надання, стимулювати постійне оновлення системи і можливість швидко реагувати на виниклі соціальні потреби людей [7]. Проте розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення Концепції реформування системи соціальних послуг” втратило чинність у 2012 р. На заміну йому з’явилося розпорядження КМУ “Про схвалення Стратегії реформування системи надання соціальних послуг” від 8 серпня 2012 р. № 556-р, що досі залишається стратегічним документом реформування системи надання соціальних послуг в Україні.

Гарантоване надання якісних соціальних послуг усіма суб’єктами стає важливою умовою їхньої діяльності. При цьому особливого значення набуває визначення основоположних принципів побудови чіткої структури системи управління якістю.

Отже, маємо підстави констатувати, що проведено значну роботу зі створення правових засад діяльності системи соціальних послуг. Проте аналіз нормативно-правової бази з предмета дослідження дає підстави стверджувати, що її ефективність на сьогодні не є достатньою.

Низка практичних проблем досить чітко проявляється при визначенні потреб у соціальних послугах на рівні адміністративно-територіальних одиниць, громад. Забезпечення адресності соціальної допомоги у вигляді пільг та компенсацій і соціальних послуг ускладнюється відсутністю чітких та прозорих механізмів багаторівневого планування, а також механізму визначення актуальних потреб населення в соціальних послугах.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР (зі змінами від 15 берез. 2016 р.). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (назва з екрану).
2. Про соціальні послуги: Закон України від 19 черв. 2003 р. № 966-IV, зі змінами від 26 січ. 2016 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/annot/966-15> (назва з екрану).
3. Про волонтерську діяльність: Закон України від 19 квіт. 2011 р. № 3236-VI (у ред. від 1 квіт. 2016 р.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3236-17> (назва з екрану).
4. Про порядок надання платних соціальних послуг та затвердження їх переліку: постанова Кабінету Міністрів України від 14 січ. 2004 р. № 12. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/12-2004-%D0%BF> (назва з екрану).
5. Про затвердження Порядку регулювання тарифів на платні соціальні послуги: постанова Кабінету Міністрів України від 9 квіт. 2005 р. № 268. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/268-2005-p> (назва з екрану).
6. Міністерство соціальної політики: офіц. сайт. URL: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index> (назва з екрану).
7. Про схвалення Концепції реформування системи соціальних послуг: розпорядження КМУ від 13 квіт. 2007 р. № 178-р (втрата чинності від 8 серп. 2012 р.). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/178-2007-%D1%80> (назва з екрану).

8. Про схвалення Стратегії реформування системи надання соціальних послуг: розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 серп. 2012 р. № 556-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/556-2012-%D1%80> (назва з екрану).

9. Звіт-моніторинг системи соціальних послуг в Україні [Електронний ресурс]/М-во закордон. справ Республіки Чехія; Робоча група 5 "Соц.-трудова політика та соц. діалог"; Центр розвитку Армавіру (Вірменія); Бюро соц. та політ. розробок (Україна). Київ, 2015. 27 с.

10. Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах: наказ М-ва соц. політики України від 20 січ. 2014 р. № 28/зареєстр. в М-ві юстиції України 7 лют. 2014 р. за № 253/25030. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0253-14> (назва з екрану).

11. Про Стратегію подолання бідності: Указ Президента України від 15 серп. 2001 р. № 637/2001. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/637/2001> (назва з екрану).

12. Про затвердження Методичних рекомендацій визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах: наказ М-ва соц. політики України від 15 жовт. 2012 р. № 648. URL: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=161211&cat_id=161045 (назва з екрану).

Надійшла до редколегії 05.09.2016 р.